

ORDRE D'ESTUDI PSE-23255

PROJECTE DE RECUPERACIÓ AMBIENTAL DEL CLOT DE LA UNILLA.

1.- Dades generals

Clau:	PSE-23255
Títol abreujat:	Projecte de Recuperació ambiental del Clot de la Unilla.
Tipus d'estudi:	Projecte.

2.- Condicionants del Projecte

2.1.- Introducció

El Clot de la Unilla és una llacuna endorreica caracteritzada per un règim d'inundació molt irregular. En anys secs gairebé no arriba a inundar-se, mentre que en anys plujosos, en canvi, l'espai pot abastar més de 30 hectàrees de superfície. A la zona s'hi va obrir un rec de drenatge per evitar l'estanyament de l'aigua. A més, una bona part de l'àrea és llaurada i sembrada. Actualment hi ha dos sectors que presenten habitualment làmina d'aigua: una bassa al sector NE i un sector allargassat central, resseguint el rec abans esmentat. Es tracta d'una zona humida inclosa a l'Inventari de Zones Humides de Catalunya i que es troba dins l'espai de XN2000 Plans de la Unilla.

La zona humida destaca per albergar hàbitats d'interès comunitari, algunes espècies poc freqüents a nivell de flora i acollir en les èpoques en que hi ha aigua nombroses espècies d'ocells, especialment limícoles.

La llacuna endorreica no ha pogut desenvolupar el seu potencial ecològic, ja que des dels anys que podem obtenir imatges aèries sempre s'hi ha vist una activitat agrícola relacionada, aprofitant els llargs períodes en que romanía seca. A més a dia d'avui s'aprecien drenatges superficials.

2.2.- Objecte

L'objecte de la present ordre d'estudi és la redacció del "Projecte de Recuperació ambiental del Clot de la Unilla".

El projecte haurà de plantejar solucions per a poder:

- Recuperar la zona humida per permetre el seu desenvolupament natural.
- Generar una zona tampó entre la zona inundable i els camps adjacents.
- Avaluar la idoneïtat d'establir un règim variable de zona inundada i si hi ha d'haver zones inundades amb caràcter permanent de petita dimensió.
- Potenciar els HIC, les espècies de flora d'interès i afavorir-ne la seva extensió i qualitat.
- Desmuntar els drenatges que dificulten la inundació de l'espai.
- Promoure el coneixement de l'espai i la seva regulació a través de senyalització i si escau altres elements per permetre l'ús públic ordenat i no perjudicial pel medi natural.

D'altra banda, s'haurà d'analitzar de forma detallada les característiques de l'espai (de sòls, topogràfiques, de drenatges, freàtic, etc) principals condicionants per al disseny de la solució tècnica a adoptar.

2.3.- Aspectes a estudiar i definició de les obres

2.3.1 Projecte

La redacció del projecte haurà d'analitzar:

- La topografia del terreny per poder copsar les possibilitats d'inundació de la zona per la orografia existent, i especialment dels elements de drenatge existent.
- Caldrà fer cales per identificar els horitzons del sòl presents en diferents punts de l'àmbit d'actuació especialment si es localitza un horitzó amb poca permeabilitat.
- Igualment, les cales han de permetre localitzar, si n'hi ha, el nivell freàtic present al moment de fer-les i amb posterioritat per estimar correctament on es localitza el nivell freàtic.
- Identificar si hi ha elements aigües amunt que puguin ser claus per a la inundació de l'espai per escorrentiu superficial o subsuperficial, com són horitzons impermeables o zones preferents de conducció d'aigua de pluja.
- Anàlisi edafològic dels diferents horitzons i en especial per detectar els horitzons amb un percentatge de matèria orgànica elevat i les condicions de salinitat del sòl.
- Identificar els elements d'interès de l'àmbit de projecte i avaluar-ne la seva conservació. Elements com HIC, flora amenaçada, elements que poden ser objecte de nidificació d'espècies d'interès, elements singulars, etc. També dels elements potencials que podrien establir-se a la zona, inclòs espècies de flora amenaçada de zones pròximes amb característiques similars. Caldrà fer-ne una prospecció florística per botànic expert.
- Identificar els elements etnològics presents a la zona per a la seva valorització.
- Identificar els elements de senyalització i ordenació de visitants existent i avaluar-ne el seu estat.

La redacció del projecte haurà de definir:

- De l'anàlisi dels aspectes estudiats caldrà definir l'adaptació morfològica necessària per a poder efectuar una recuperació de l'espai natural que permeti la seva inundació de forma contínua o intermitent en períodes de pluges copioses o bé les actuacions necessàries per a la recuperació d'una llacuna semipermanent.
- Definir un àmbit que inclogui la zona inundable i una zona perimetral àmplia que permeti el manteniment del règim natural de l'espai i recuperar hàbitats propicis per les espècies estèpiques d'ocells.
- Definir les actuacions de millora de l'hàbitat incloent actuacions de revegetació, zonificant l'àmbit definint zones de recuperació de flora i zones de recuperació d'hàbitat adequat per pteròclids.
- Cartografia dels elements d'interès a conservar com hàbitats d'interès de presència puntual per a la conservació, presència de nius o cavitats potencialment utilitzables per espècies protegides o catalogades, presència de flora amenaçada, o zones d'interès per a espècies clau de l'espai natural.
- Delimitar i, definir els elements naturals a conservar, si escau.
- Proposta de mesures específiques de conservació atenent a les Mesures de conservació de la Zona d'Especial Protecció, les Directrius de la Zona d'Especial Protecció per a les Aus i normativa referent a la flora i fauna amenaçada.
- Avaluació de les repercussions de les actuacions en base als objectius de conservació de l'espai XN2000 d'acord amb el que preveu la llei de patrimoni natural i biodiversitat i la llei d'avaluació ambiental.
- L'estudi dels serveis afectats.
- Un pla de treballs i proposta d'actuacions adaptat a les restriccions temporals per motius de conservació de la biodiversitat.

- Realitzar una proposta per a l'ordenació de l'ús públic de l'espai on s'haurà de definir itinerari per la visita, punts d'observació, cartells explicatius dels valors naturals de la zona, i cartells de senyalització i guiatge, així com cartells específics explicatius d'elements puntuals d'interès, naturals o etnològics.

S'hauran d'elaborar la cartografia digital (SIG) amb les dades alfanumèriques de tots els treballs a realitzar amb formats vectorials Shapefile (.shp) i/o GeoPackage (.gpkg) i en sistema ETRS89 (RD 1071/2007).

2.3.2 Document ambiental

S'haurà de redactar el document ambiental del projecte per sotmetre's a un procediment d'avaluació d'impacte ambiental simplificada segons l'establert en la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental

El document consistirà en:

- La motivació de l'aplicació del procediment d'avaluació de l'impacte ambiental simplificada.
- La definició, les característiques i la ubicació del projecte.
- Una exposició de les principals alternatives estudiades i una justificació de les principals raons de la solució adoptada, tenint en compte els efectes ambientals.
- Una avaluació dels efectes previsibles directes o indirectes, acumulatius i sinèrgics del projecte sobre la població, la salut humana, la flora, la fauna, la biodiversitat, el sòl, l'aire, l'aigua, els factors climàtics, el canvi climàtic, el paisatge, els béns materials, inclòs el patrimoni cultural, i la interacció entre tots els factors esmentats, durant les fases d'execució, explotació i, si s'escau, durant la demolició o l'abandonament del projecte.
- Les mesures que permetin prevenir, reduir i compensar i, en la mesura que sigui possible, corregir, qualsevol efecte negatiu rellevant en el medi ambient de l'execució del projecte.
- La manera de fer el seguiment que garanteixi el compliment de les indicacions i les mesures protectores i correctores que conté el document ambiental.
- Redacció de l'annex de canvi climàtic segons la Llei 16/2017 de canvi climàtic

El projecte constructiu recollirà les mesures preventives i correctores d'impacte ambiental que esdevinguin de l'avaluació ambiental i les que consideri els òrgans gestors dels espais naturals protegits.

3.- Administracions a tenir en compte

Per la realització del projecte serà necessari tenir en compte l'òrgan gestor dels Secans de la Plana de Lleida i els Ajuntaments implicats.

4.- Annexos a contemplar

El projecte es redactarà tenint en compte les prescripcions tècniques facilitades per Infraestructures.cat, tenint especial cura en la redacció dels següents annexos:

Antecedents.
Estudi del medi.
Compliment de prescripcions.
Anàlisi edafològic.

Topografia.
Climatologia i hidrologia superficial i subterrània.
Estudi i inventari florístic
Proposta d'actuacions.
Estudi de l'organització i desenvolupament de l'obra
Serveis afectats.
Titularitats i cadastre i annex d'expropiacions.
Estudi de seguretat i salut laboral.
Pla de treballs.
Document ambiental
Justificació de preus.
Pressupost per a coneixement de l'Administració.
Estudi de Gestió de residus.
Reportatge fotogràfic.

5.- Instruccions particulars i documentació

5.1.- Fases del projecte:

La direcció del Projecte haurà de posar en coneixement de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural totes aquelles modificacions que puguin alterar el contingut de l'ordre d'estudi, en especial, haurà d'informar per a la seva aprovació de l'estat del projecte en les següents fases com a pas previ per a la seva continuació.

Anàlisi i diagnosi de l'àmbit d'estudi	8 setmanes del contracte.
Estudi d'alternatives i proposta d'actuacions	16 setmanes del contracte.
Maqueta del projecte	20 setmanes del contracte.

5.2.- Termini de redacció:

El termini de redacció no superarà els 6 mesos.

5.3.- Documentació gràfica:

Imatge Ortofoto any 1945

Imatge Ortofoto any 1956

Imatge Ortofoto any 2016

Imatge Ortofoto vigent 2023

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori, Habitatge
i Transició Ecològica
**Direcció General de Polítiques
Ambientals i Medi Natural**

5.4 Seguiment del projecte:

El seguiment del projecte serà a càrrec del Sr. Jordi Parpal Servole, Responsable d'Avaluació Sectorial de la Direcció general de Polítiques Ambientals i Medi Natural.

Marc Vilahur i Chiaraviglio
Director General de Polítiques
Ambientals i Medi Natural

Signat electrònicament